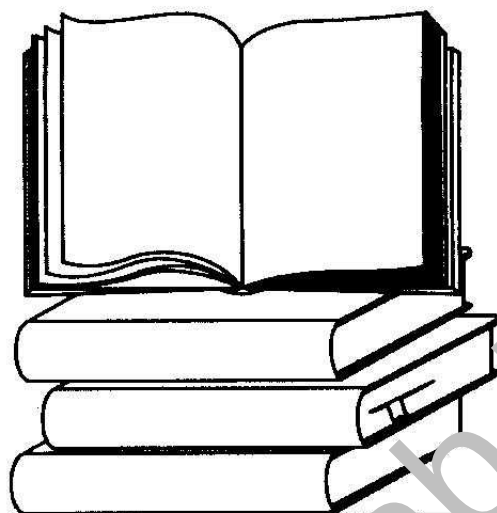

روش تدریس خلاقانه ادبیات فارسی

(بدیعه پردازی، ایفای نقش، قصه گوئی، میاری و بحث گروهی)

مؤلفین:

فرید کریمی حاجی خادمی

(دانشجوی کارشناسی ارشد و دبیر ادبیات فارسی منطقه سندرک)

خاطره حیدری پور

(دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی)

علی اسماعیل زاده

(دبیر ادبیات فارسی منطقه سندرک)

سرشناسه	:	کریمی حاجی خادمی، فرید، ۱۳۷۴-
عنوان و نام پدیدآور	:	روش تدریس خلاقانه ادبیات فارسی: (بدیعه پردازی، ایفای نقش، قصه گوئی، همیاری و بحث گروهی) / مولفین: فرید کریمی، حاجی خادمی، خاطره حیدری پور، علی اسماعیل زاده.
مشخصات نشر	:	خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۱۴۰ص.
شابک	:	978-622-726387-9: ۲۵۰۰۰۰ریال.
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
عنوان دیگر	:	بدیعه پردازی، ایفای نقش، قصه گوئی، همیاری و بحث گروهی.
موضوع	:	رئیس -- روش شناسی
موضوع	:	Teaching -- Methodology
موضوع	:	ادبیات -- ارس -- راهنمای آموزشی
موضوع	:	teaching Persian literature -- Study and
موضوع	:	رئیس -- نمای آموزشی
موضوع	:	Persian language -- study and teaching
شناخته افزوده	:	حیدری پور، خاطره، ۱۳۷۴-
شناخته افزوده	:	اسماعیل زاده، علی، ۱۳۶۲-
رده بندی کنگره	:	۳۷۱.۲۵LB
رده بندی دیویی	:	۱۰۲/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۷۳۳۶۰

انتشارات جالیز
۱۳۹۹

روش تدریس خلاقانه ادبیات فارسی
(بدیعه پردازی، ایفای نقش، قصه گوئی، همیاری و بحث گروهی)

فرید کریمی حاجی خادمی، خاطره حیدری پور، علی اسماعیل زاده

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۴۰

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۳-۸۷-۹

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: زهرا مهدی زاده

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
---------------	---

فصل اول

تدریس چیست؟.....	۱۲
تدریس.....	۱۳
تعریف روش.....	۱۳
الگوی تدریس.....	۱۴
روش تدریس.....	۱۴
تقسیم‌بندی روش‌های تدریس.....	۱۵
روش سنتی.....	۱۵
ویژگی‌های روش‌های تدریس سنتی.....	۱۵
روش سخنرانی.....	۱۷
روش حفظی.....	۱۸
معلم‌ان در اتخاذ چنین روشی سه هدف را دنبال می‌کنند.....	۱۹
روش‌های نوین تدریس.....	۱۹
ویژگی‌های روش‌های تدریس جدید.....	۱۹

فصل دوم

تدریس ادبیات.....	۲۴
رسالت ادبیات.....	۲۴
مطالعه ادبیات چه ضرورت و اهمیتی در تعلیم و تربیت دارد؟.....	۲۵
روش‌های یاددهی - یادگیری در برنامه درسی فارسی.....	۲۷

روشهای خواندن ۳۲

فصل سوم

معرفی الگوی تدریس بدیعه پردازی ۳۶

مراحل تدریس الگوی بدیعه پردازی ۳۸

مراحل تدریس راهبرد اول (خلق چیزی جدید) ۳۸

مراحل تدریس راهبرد دوم (ناآشنا را آشنا ساختن) ۴۱

فعالیت استواری ۴۳

نوآفرینی ۴۴

ویژگی‌های قیاس‌های ۴۴

فصل چهارم

کاربردهای الگوی بدیعه پردازی ۴۵

نقش معلمان در الگوی تدریس بدیعه پردازی ۴۷

محاسن و محدودیت‌های روش بدیعه پردازی ۴۷

تطبیق الگوی بدیعه پردازی با اصول یاددهی و یادگیری ۴۸

معرفی الگوی تدریس ایفای نقش ۵۲

اهداف به کارگیری تکنیک شبیه سازی ۵۵

قیاس شخصی ۵۶

قیاس مستقیم ۵۷

هدف الگوی ایفای نقش ۵۸

محاسن الگوی ایفای نقش ۵۸

معایب الگوی ایفای نقش ۵۹

۶۰.....	مراحل روش ایفای نقش.....
۶۲.....	امتیازات الگوی تدریس ایفای نقش.....

فصل پنجم

۶۶.....	روش تدریس قصه‌گویی.....
۶۹.....	اهداف و ارزش‌های قصه.....
۷۱.....	کاربردهای آموزشی قصه.....
۷۵.....	نکاتی در مورد قصه‌گویی برای کودکان.....

فصل ششم

۷۸.....	مفاهیم اساسی روش تدریس همیاری.....
۷۹.....	بنیان‌گذار روش تدریس همیاری و تجربه‌پردازان آن.....
۸۱.....	چیستی یادگیری از طریق همیاری.....
۸۴.....	ویژگی گروه‌های همیار.....
۸۵.....	مراحل اجرای روش تدریس مبتنی بر همیاری.....
۸۶.....	نحوه گروه‌بندی در روش تدریس همیاری.....
۹۰.....	منطق استفاده از روش همیاری در یادگیری.....
۹۱.....	مزایای یادگیری از طریق همیاری.....
۹۳.....	محدودیت‌ها.....
۹۴.....	نقش معلم در روش تدریس همیاری.....
۹۵.....	نقش روش تدریس همیاری در رشد مهارت‌های اجتماعی.....
۹۶.....	همیاری در آموختن برای ترویج مهارت‌های تفکر خلاق.....
۹۶.....	رابطه روش تدریس همیاری با خلاقیت.....

پیشگفتار

سپاس خدای را که حق ستایشش بالاتر از حد ستایشگران است؛ و نعمت هایش مافوق اندیشه شمارشگران، حق جویان کوشا از ادای حقش ناتوانند و همت‌های دور پرداز آدمیان از درک و احاطه به مقام شامخش نارسا؛ و حوزه اعلاى ربوبى‌اش از نفوذ هوشیاری هشیاران بدور.

تربیت رسمی نظیر سایر پدیده‌های اجتماعی امری تاریخمند است که باید متناسب با مقتضیات زمان و مکان، تکوین و تحول یابد. تکوین و تعالی هویت مشترک (انسانی، اسلامی، ایرانی) متریان، همواره با توجه به جوه اختصاصی هویت فردی و غیرمشترک (به خصوص هویت جنسیتی) ایشان به صورت یک پارچه در راستای شکل‌گیری جامعه صالح و اعتلای مداوم آن براساس نظام معیار اسلامی از طریق کسب ساینده‌های لازم صورت می‌گیرد. ارتقا کیفیت نظام تربیت معلم و افزایش مستمر شایستگی‌ها و توانمندی‌های علم، حرفه‌ای و تربیتی فرهنگیان و روزآمد ساختن برنامه‌های درسی مراکز و دانشگاه‌های تربیت معلم، شیوه‌های یاددهی و یادگیری برای پرورش معلمان با انگیزه، کارآمد، متدین، خلاق و اثربخش باید مورد توجه قرار گیرد. هدف‌های کلی آموزش و پرورش در آموزش زبان فارسی در سه حیطه شناختی، عاطفی و مهارتی جای دارند. مطابق اصل پانزدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، این زبان به عنوان زبان رسمی کشور در امر آموزش در مدارس مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بنابراین در تمام مقاطع تحصیلی توجه کافی به مهارت‌های زبان فارسی، امری ضروری است. سالیانی است که به خلاقیت به مثابه یکی از توانمندی‌های عالی ذهنی مورد توجه قرار می‌گیرد. در روش تدریس مبتنی بر خلاقیت، تلاش بر این است که شیوه خلاقانه عمل کردن از سوی معلم و دانش آموز باز نموده شود. معلم با بکارگیری روش تدریس خلاقانه به عنوان ایجاد کننده شرایط و تسهیل کننده یادگیری دانش آموزان می‌تواند زمینه‌ای برای افزایش اعتماد به نفس، تحرک حس کنجکاوی آنان و بالاخره توأم ساختن آموزش با پژوهش به آموزش خلاق و پرورش خلاقیت در کودکان و نوجوانان بپردازد. در این کتاب سعی کرده‌ایم برخی از روش‌های تدریس خلاق را به استحضار مخاطبان

برسانیم. زیرا بکارگیری مهارت‌های معلم خلاق در روند یادگیری فراگیرندگان قدم موثری است که می‌تواند در تدریس زبان و ادبیات فارسی تحول و دگرگونی ایجاد کند. مباحث این کتاب از طریق مطالعه و پژوهش در منابع کتابخانه‌ای جمع آوری و تنظیم شده است. سپاس بیکران از همه دوستان و همکارانی که ما را در این راه یاری کرده‌اند.

فرید کریمی حاجی خادمی

خاطره حیدری پور

علی اسماعیل زاده

بهار ۱۳۹۹